

koop middel gevonden om vruchten langen tijd goed te houden. In eene kist of vat wordt eerst eene laag fijn gezifte turf gelegd, daarover komt eene laag vruchten, dan weder turf, totdat de bovenste laag weder turf is. Dit werd verleden jaar door Rossignol beproefd. Hij liet de kisten tot verleden jaar in October in eene onverwarmde ruimte staan, zoodat de bewaarde vruchten ook de strenge koude van Januari 1895 moest verduren. Toen men nu onlangs de kisten opende, vond men dat dit middel alle verwachtingen overtrof. De vruchten hadden niet het minste aan uiterlijk en aan waarde verloren, en de koude had in geen enkel opzicht er kwaad aan gedaan.

DIT EN DAT

Nieuw model voor apothekers-reklaam. — Volgens het *Nieuws v. d. Dag*, moest gezet Anseele, in plaats van zijne beschuldigingen tegen de Gentsche fabrikanten in volle Kamer te laten hooren, zich in alle stilte bij den minister van Justicie begeven hebben en deze, met den hoed in de handen en met tal van buigingen en verontschuldigingen, natuurlijk heel voorzichtig en onder alle voorbehoudingen, kennis hebben gegeven van de schandelijke feiten welke hij kwam te ontdekken.

Wanneer het *Nieuws* het niet verteed krijgt dat niet al de plichten hunne maatregelen konden nemen tegen dat het onderzoek in hunne werkhuizen begon, raden wij het aan, gebruik te maken van Standaert's maagpoeier, bijzonder goed tegen zuur en indigestieën, fr. 1,50 de doos.

Christelijke liefde. — Hetzelfde blad zingt op alle airkens den lof der christelijke liefde, en intusschen spaart het moeite noch middelen om zijne confraters den voet te lichten, met hen uit hunne lokaliteiten van verkoop te verdrummen. *Landwacht*, wij roepen u tot getuige...

Boerkens, mistrouwt altijd de predikers der christelijke liefde.....

De aalmoes. — Maar 't is vooral in het ophemelen der aalmoes, dat het blad uit de Wolvengracht zijn talent doet uitblinken. De aalmoes is den sleutel des hemels. Een glas water, in Gods naam gegeven, zal zijne belooning vinden. Eene gift van twee glazen pomfaro zal natuurlijk dubbel betaald worden! Zoodat gij hoort, lezers, de hemelsche wellusten kosten niet duur; waarom dan veel te geven als het met weinig gaan kan?...

De taal der hemelridders verschilt evenwel volgens de omstandigheden. Als de bruintjes van Thielt of Gent bij de boeren hunne almoezen gaan inzamelen, of als de pastoors bij hunne parochieschappen omhalingen gaan doen voor Sint-Pieterspenning, Voortplanting, Kindsheid, enz., spreken zij van geene glazen water meer, he, boerkens?

— Christus heeft gezegd: gij zult altijd armen onder u hebben! zegt

het *Nieuws v. d. Dag*. Welnu, dat is eene godslastering, zij mag uitgevonden zijn door wie zij wil... Christus heeft gezegd: een rijke zal moeilijker in den hemel geraken dan een kemel door het oog eener naald kruipen!

Of kunt gij die twee tegenstrijdigheden soms samenkneden, *Nieuws*? Als er, zooals gij beweert, rijken en armen moeten zijn, dan moest God dit minstens zoowel geweten hebben als gij, en dan moet de deur des hemels zich zoo gemakkelijk voor de rijken als voor de armen ontsluiten, te meer als het is zooals de klerikalen leeren: dat de rijken hunne kruisen in koetsen voeren omdat zij ze niet, zooals de armen, dragen kunnen!

Werklieden, tot u zeggen wij: eischt uw recht, maar aanvaardt geene aalmoezen, werpt ze in de schijnheilige aangezichten van dezen die ze u geven! Eerst hongeren de rijken u uit door ontoereikende loonen en dan steken zij u de almoezen toe om u door uwe dankbaarheid te ketenen, te breidelen en te muilbanden! De aalmoes is veronderdend, dit ondervindt gij wanneer gij er de eerste maal de hand naar uitsteekt, hoe brandt u de schaamte alsdan het aangezicht...! zij is ontvaardend, dit wordt men gewaar naarmate men er meer ontvangt, men verliest tot het laatste vonkje eergevoel, tot het laatste korreltje vrijheidsliefde...; zij is ook verontziedelijkend en verdierlijkend, dit bewijst ons het leven der landloopers, die aan onze deuren komen bedelen, wier galgentroniën ons schrik aanjagen, die wij in onze schuren laten slapen uit vrees dat zij onze gebouwen en schelven zouden in brand steken, en die in den drank het geld verteerden dat zij schaamteloos cent voor cent bijengeschooid hebben. Elke aalmoes welke gij ontvangt, werkman, is eene schakel aan de keten waarvan het eene einde u om het lijf geklonken en het andere in den graniëblok der slavernij gekramd is. Hoe langer de keten wordt, hoe meer gij den aanblik verliest van den schandpaal waaraan gij gekluisterd zijt...! Het wil zeggen, hoe meer gij u op de aalmoes verlaat, hoe meer gij uw gevoel van eigenwaarde, van mensch verliest, hoe meer gij verbeest! De rijken zullen er wel voor zorgen dat zij *altijd armen onder hen hebben*, dit stelt immers hun rijk vast... Neen, werklieden, gij moogt geen almoezen ontvangen, gij zijt het die alles voortbrengt, de rijken zijn maar goed om feesten te geven en bij te wonen, om geld weg te werpen aan weddingen en bijzitten; zij zijn niet waardig u, eerlijke arbeiders, te helpen! Als er gebrek heerscht dienen zij de eersten er door te lijden, zij verdienen niets beters... Welhoe, men pensionneert mannen die nooit iets nuttigs verricht hebben, en gij, die aan de wereld het brood, de kleeën, al het noodige verschaft, zoudt al werkende moeten bedelen...! Toont liever de tanden, werklieden, en veracht de aalmoezen! Eischt uw recht...!

Kamerdwang. — In de Kamer volgt men thans een stelsel dat eene wezenlijke verkrachting der parle-

mentaire vrijheid is. Onder voorwendsel tijdsbesparingen te doen, wordt al wie eenigszins buiten de kwestie treedt, het woord afgenomen of tot de orde geroepen. Deze maatregel, meestal met veel partijdigheid toegepast, is ook gansch tegen de socialistische afgevaardigden gericht. Immers, deze laatsten veroorloven zich soms openbaringen waarover de vertegenwoordigers van den geldzak het gordijntje wenschten neer te zien laten....

Of het nu wel de moeite waard is in ons Parlements huis zoo met den tijd te woekeren, zullen wij best kunnen nagaan met de wetsvoorstellen te onderzoeken welke uit de hersenkamers dier tijdsbezuinigers komen. Dat van den heer Helleputte kan ons een denkbeeld geven van de overigen welke het fabriekmerk der rechterzijde dragen. Het zegt onder andere, dat het den meester verboden is zijn werkvolk vóór 5 ure 's morgens en na 9 ure 's avonds nog te doen werken.

Zoodus, werklieden, dat gij thans maar **zestien uren** daags meer zult moeten werken! Voelt gij geen lust om den wettenmaker Helleputte naar het putje der helle te wenschen met zijne wet...?

THILO.

CHEMISCHE MESTSTOFFEN

IN DE

boom-, groenten- en bloementeel

In de laatste jaren heeft eene echte omwenteling in het bemesten der aarde plaats gehad.

Vroeger liet men de planten van honger verkwijnen; heden geeft men hen eene voldoende voeding. De uitslag daarvan is, dat in plaats van 2000 à 2500 kilogrammen graan per hectaar te bekomen, men er tot 5000 krijgt; dat, in plaats van 5000 kilogrammen hooi op eene goede weide te bekomen, men heden het dubbel heeft.

Het is onnoodig geworden het land alle 3 of 6 jaar te laten rusten!

Velden en weiden bieden een gansch anderen aanblik aan. In plaats van zieke, kwijnende gewassen, zien wij een groenen, krachtigen plantengroei, welke rijke oogsten oplevert!

Het mos en andere schadelijke planten zijn verdwenen. Het onkruid dat eene slechte voeding opleverde, heeft plaats gemaakt voor klaver, wikke, gras, en ander gezond en voedzaam veevoeder.

Goed en gevoede planten kunnen beter aan al de ongunstige omstandigheden, waarin ze kunnen geplaatst zijn, weerstand bieden. Zij zullen beter in een vochtigen grond kunnen leven; beter aan den vorst, aan de insekten en woekerplanten kunnen weerstaan!

De groote ontdekkingen op het gebied van de voeding of bemesting der planten, heeft den landbouwer tot een zeker punt onafhankelijk van de gesteldheid van den grond en van het klimaat gemaakt. Nu kan hij aan den te mageren grond kracht geven; hij kan meerdere en betere oogsten verkrijgen.

Er is vooruitgang gemaakt in het verkrijgen van nieuwe soorten: maar die vooruitgang kan alleen nuttig zijn, wanneer men aan de

behoefte van elke nieuwe soort weet te voldoen. Heeft men bijvoorbeeld een soort van graan dat 40 zakken per hectaar oplevert, terwijl een ander maar 30 zakken geeft, dan is het niet voldoende van deze soort te koopen en zoo maar op het eerste het beste land te zaaien.

De nieuwe soort kan 40 zakken opleveren, maar daarvoor moet men zekere voorwaarden vervullen.

Eene plant kan niet meer geven dan hetgene ze zelf van den grond krijgt: het is om zoo te zeggen een machien die de voedzame bestanddeelen uit den grond haalt en ze in stroo of graan verandert. Een ras zal des te beter zijn, dat het meer bestanddeelen in graan kan doen overgaan.

Zoo, terwijl de oude soorten maar 35 kgr. fosforzuur en 90 kgr. stikstof per hectaar in stroo en graan veranderen, kunnen de nieuwe hetzelfde doen met 50 kgr. fosforzuur en 120 kgr. stikstof. Dus, op voorwaarde van aan de nieuwe soort meer voedsel te geven, bekomt men eene vermeerdering van 3 à 4000 kgr. graan.

Maar al te dikwijls, helaas! worden boomen, bloemen en groenten bemest zonder op het doel te letten dat men wil bekomen.

Men gebruikt dierenmest, boschaarde, guano, superfosfaat en Chiliesalpeter al dooreen, zonder op de behoeften der verbeterde soorten acht te slaan!

Slaat men een boek van hofbouw open, dan is men verbaast te zien hoe weinig hij zich met de vooruitgang der wetenschap bekommert.

En nochtans zijn de chemische meststoffen voor den hovenier van het grootste belang.

Men geeft de planten maar al te dikwijls een groote hoeveelheid stalmest die zeer duur is, en maar weinig nuttige stoffen bevat; men denkt er niet aan, dan men de werking van dit mest met bijvoeging van een weinig chemische zouten merklijk kan verbeteren. Men geeft de planten mest zonder te denken dat men de werking van dit vet kan verdubbelen door er een weinig fosforzuur bij te voegen.

Men kweekt bloemen in potten, gevuld met boschaarde, en men schijnt niet te weten dat in die kleine massa aarde de planten van honger moeten sterven; dat de wortels in die enge potten verrotten, terwijl ze door een verstandige voeding krachtig hadden voortgeleefd!

Misschien zult ge vragen: kan zulke kultuur dezelfde voordeelen opleveren voor den hofbouw?

Ik zal u eenvoudig doen opmerken dat de hoeveelheid fosforzuur, stikstof en potasch noodig voor 100 kgr. voeder of suikerbeetwortels, wortelen, hooi, klaver te bekomen, dezelfde is als die welke noodig is om 100 kgr. bloemkool, raapkool, boonen, erwten, salaa of andere ooften voort te brengen. Als gij dus met dezelfde hoeveelheid hofbouwprodukten kunt verkrijgen als landbouwprodukten, en daar de eerste meer opbrengen spreekt het van zelf dat het gebruik van die meststoffen voor de hoveniers groot profijt moet opleveren.

Daarom, hoveniers, zoudt ge meer aandacht moeten geven op de